

Τῷ Ἐντιμοτάτῳ κ. Ζαφειρίῳ Ταμπακίδη, Προέδρῳ τοῦ Συνδέσμου Θεσσαλο-
κέων Ἀθηνῶν, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καί εἰρήνην
παρά Θεοῦ.

Ἀσμένως χαιρετίζομεν τὴν παροῦσαν ἐκδήλωσιν, ἡ ὁποία συνδιοργανώνεται
ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν,
τῆς Ἀγιορειτικῆς Ἑστίας καί τοῦ Συνδέσμου Θεσσαλονικέων Ἀθηνῶν, πρὸς ἀνάδει-
ξιν τῆς συμβολῆς τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ἑορτασμόν τῆς Χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου
Ὁρους κατὰ τὸ ἔτος 1963. Ἡ ἀξιέπαινος αὕτη πρωτοβουλία ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνή-
μην μίαν κορυφαίαν στιγμήν τῆς συγχρόνου ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καί προσφέ-
ρει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμήσωμεν βαθύτερον τὴν πνευματικὴν σημασίαν καί τὴν
πολύτιμον παρακαταθήκην τῆς.

Ἡ συμπλήρωσις κατὰ τὸ 1963 χιλίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἱερᾶς Μο-
νῆς Μεγίστης Λαύρας ὑπὸ τοῦ Ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου ἀπετέλεσεν ἀ-
φορμὴν εὐρυτάτου ἐκκλησιαστικοῦ καί κοινωνικοῦ συνεορτασμοῦ. Αἱ πανηγυρικαί
ἐκδηλώσεις, μέ ἀφετηρίαν τὸ καθ' ἡμᾶς Σεπτὸν Κέντρον καί μέ ἐνδιαμέσους
σταθμούς τὴν Θεσσαλονίκην καί τὰς Ἀθήνας, ἐκορυφώθησαν τὸν Ἰούνιον ἐκείνου
τοῦ ἔτους εἰς τὰς Καρυὰς καί τὴν Μεγίστην Λαύραν. Κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην
στιγμὴν ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεω καί ἡ Ἀθωνικὴ Πολιτεία συνη-
γάλλοντο εἰς κοινὴν πρὸς Θεὸν δοξολογίαν διὰ τὴν χιλιετὴ παρουσίαν καί καρπο-
φορίαν τοῦ Ἀγιορειτικοῦ μοναχισμοῦ.

Ὅλως σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ παρουσία τοῦ αἰοδίμου προκατόχου ἡμῶν, Οἰ-
κουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς δεκα-
ετίας τοῦ 1950 προτείνει εἰς Ἀγιορείτας τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμόν τῆς μεγάλης
ἐπετείου. Ἡ διορατικὴ αὕτη πρωτοβουλία ἀπέβλεπεν εἰς τὴν προβολὴν τῆς πνευ-
ματικῆς παρακαταθήκης τοῦ Ἁγίου Ὁρους καί εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῆς σημασίας τοῦ
μοναχισμοῦ εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ προσωπικὴ παρουσία του εἰς τὸ Ἀγιώ-
νυμον Ὅρος ἐσφράγισε τὰς πανηγυρικὰς ἐκδηλώσεις, ἐξέφρασεν ἐμπράκτως τὴν
στοργὴν καί τὴν μέριμναν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου διὰ τὴν Ἀθωνικὴν Πολιτείαν
καί ὑπεγράμμισε τὸν ἄρρηκτον δεσμόν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης
Ἐκκλησίας.

Περὶ τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν συνήχθησαν Προκαθήμενοι καί ἐπίσημοι
Ἀντιπρόσωποι τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐνῷ παρέστησαν ὁ τότε
Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Παῦλος καί ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος. Τὸ συλλειτουργοῦν
τῶν Προκαθημένων εἰς τὸ Πρωτάτον, μέ τὴν συμμετοχὴν τῶν Πατριαρχῶν Ἱερο-
σολύμων, Σερβίας, Ρουμανίας καί Βουλγαρίας καί πλειάδος Ἱεραρχῶν, ἀπετέλεσεν
ἐναργὴ φανέρωσιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ παρουσία, ἐπίσης, ἐκπροσώ-
πων ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν, ὡς καί τοῦ Παγκοσμίου Συμ-
βουλίου Ἐκκλησιῶν προσέδωκεν εἰς τὴν ἐπέτειον εὐρυτέραν ἀκτινοβολίαν. Εἰς τὸν
διηρημένον κόσμον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ συνάντησις αὕτη ἐλειτούργησεν ὡς ἰσχυ-

ρά μαρτυρία τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως νά συνάγῃ ἐν ἀλληλοσεβασμῷ πρόσωπα καί λαούς εἰς κοινωνίαν.

Οἱ ἑορτασμοί ἔσχον καί πρόσθετον σημασίαν, καθ' ὅσον ὁ Ἀθωνικός μοναχισμός εὐρίσκετο ἀντιμέτωπος κατ' ἐκείνην τὴν περίοδον μέ τὴν λειψανδρίαν, τὴν γήρανσιν τῶν ἀδελφοτήτων καί μέ σοβαράς δυσχερείας ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης συντηρήσεως τῶν μοναστηριακῶν οἰκοδομημάτων. Ἡ μεταγενεστέρα ἀνανέωσις τῶν μοναστικῶν ἀδελφοτήτων καί ἡ πνευματικὴ ἀνθησις τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐπιτρέπουν σήμερον νά ἀναγνωρίσωμεν, ἐν βαθυτάτῃ εὐγνωμοσύνῃ πρὸς τὸν Θεόν, τὴν σημασίαν τῆς ἐπετείου ἐκείνης ὡς ἀπαρχῆς τῆς ἀναγεννήσεως ταύτης.

Εἰς τὸν εὐρύτερον αὐτόν συνεορτασμόν, ἡ Θεσσαλονίκη εἶχεν ἰδιαιτέραν θέσιν. Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ Μαρτίου τοῦ 1963 συνεδέθησαν μέ τὴν μνήμην τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τοῦ Ἀγιορείτου ἀσκητοῦ καί Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου ἀποκαλύπτεται ἡ πνευματικὴ συγγένεια τῆς Συμβασιλευούσης πόλεως μέ τό Ἀγιώνυμον Ὅρος. Ὑπὸ τὴν ποιμαντικὴν μέριμναν τοῦ τότε Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Παντελεήμονος Παπαγεωργίου, μέ τὴν παρουσίαν πολλῶν Ἱεραρχῶν καί ἀντιπροσωπειῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἡ πόλις συνεώρτασε διὰ λατρευτικῶν συνάξεων καί πολλῶν ἄλλων ἐκδηλώσεων. Συγκινητικὴ ὑπῆρξεν ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ· χιλιάδες πιστῶν κατέκλυσαν τοὺς Ναοὺς καί τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, διὰ νά συμμετάσχουν εἰς τὴν πανήγυριν καί νά συνοδεύσουν τὴν λιτανεῖαν τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καί τῶν εἰκόνων τῶν προστατῶν Ἀγίων τῶν Ἀθωνικῶν Μονῶν. Οὐσιαστικὴ ἦτο καί ἡ συμβολὴ τῶν τοπικῶν φορέων. Τό Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον, διὰ τῆς Πρυτανείας καί τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς του, ἐτίμησε τὴν Ἱεράν Κοινότητα, ἀναγνωρίζον τὴν προσφορὰν τῆς εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καί τῶν ἱερῶν κειμηλίων. Ἡ Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν ὠργάνωσε πανηγυρικὴν σύναξιν καί συνέδεδεσε τὴν ἐπέτειον μέ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐρεῦνης διὰ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἰς τὸν βίον τῶν βαλκανικῶν λαῶν. Ὁ δέ Δῆμος Θεσσαλονικέων ἐξέφρασε τὸν σεβασμόν καί τὴν τιμὴν τῆς πόλεως πρὸς τὴν Ἀθωνικὴν Πολιτείαν. Ἡ σύμπραξις αὕτη Ἐκκλησιαστικῶν φορέων, τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καί ἀκαδημαϊκῆς κοινότητος ἀνέδειξε τό εὖρος τῆς προσφορᾶς τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἰς τὴν πίστιν, τὴν παιδεῖαν καί τὸν πολιτισμόν.

Ἡ ἀνάμνησις τῶν γεγονότων ἐκείνων ἔχει καί σήμερον μεγάλην σημασίαν. Ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ μοναχικὴ ζωὴ καρποφορεῖ δαψιλῶς ἐντὸς τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας καί ὅτι ἡ προσευχὴ τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων ἀναπέμπεται ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἡ Θεσσαλονίκη, ὡς πόλις μέ βαθεῖαν ἐκκλησιαστικὴν συνείδησιν καί πλουσίαν θεολογικὴν παράδοσιν, κατέθεσε τότε τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τὸν Ἀθωνικὸν μοναχισμόν καί καλεῖται πάντοτε νά καλλιεργῇ τὸν ἱερόν τοῦτον δεσμόν, διὰ τῆς μελέτης καί τῆς μεταδόσεως τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ παρακαταθήκης εἰς τὰς νεωτέρας γενεάς.

Ἐπαινοῦμεν, ὅθεν, τοὺς διοργανωτὰς καί τοὺς ὁμιλητὰς τῆς παρούσης ἐκδηλώσεως, ἰδιαιτέρως δέ τὸν κύριον Ἀντώνιον Παλαμίδην διὰ τὴν διάσωσιν καί παρουσίασιν τῶν φωτογραφικῶν τεκμηρίων του, τὰ ὁποῖα διαφυλάσσουν τὴν μνήμην

προσώπων καὶ στιγμῶν τῆς ἱστορικῆς ἐπετείου καὶ μεταδίδουν εἰς τοὺς νεωτέρους τὴν θερμὴν τῆς πίστεως καὶ τὴν χαρὰν τῆς συμμετοχῆς τῶν προγενεστέρων εἰς τοὺς ἑορτασμούς. Εὐχόμενοι ἐκ βάθους καρδίας τὴν εὐόδωσιν τῆς ἐκδηλώσεως καὶ τὴν συνέχισιν τοιούτων πρωτοβουλιῶν, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τοὺς συντελεστάς, τοὺς συμμετέχοντας καὶ πάντας τοὺς παρευρισκομένους, πρεσβείαις τῆς προστάτιδος τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρου Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Ἀγιορειτῶν Πατέρων, τὴν ζείδωρον χάριν καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Βκς' Οκτωβρίου δ'

Εὐχαριστοῦμεν
φ. Δαδούτο Διάκονος τοῦ Θεοῦ εὐχάμενος β.